

Vergaderjaar 2015–2016

29 628

Politie

28 844

Integriteitsbeleid openbaar bestuur en politie

Nr. 639

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 mei 2016

Mede naar aanleiding van de televisieuitzending van EenVandaag van 28 mei jl. over het beslagproces informeer ik u als volgt. In deze uitzending gaven strafrechtadvocaten aan dat zij diverse gevallen zijn tegengekomen waarin inbeslaggenomen goederen spoorloos verdwenen. Zoals politie en openbaar ministerie in hun gezamenlijke reactie al aangaven is dit onacceptabel. Ik wil de Nederlandse Vereniging van Strafrechtadvocaten dan ook vragen concrete informatie te verstrekken aan het Openbaar Ministerie (OM) en de politie, zodat politie en OM mogelijke integriteitschendingen kunnen aanpakken en kunnen bezien of het gaat om niet-onderkende risico's. Het OM zal hierover in contact treden met de Vereniging.

Belang van zorgvuldig en integer beslagproces

Inbeslagname van voorwerpen is een belangrijk proces in de opsporing. Per jaar neemt de politie meer dan 200.000 goederen in beslag. Beslag kan leiden tot het oplossen van strafbare feiten en tot het afpakken van crimineel verkregen vermogen. Het beslagproces vraagt zorgvuldigheid en aandacht van alle betrokken diensten. Opsporingsdiensten zoals de politie en bijzondere opsporingsdiensten, het OM en degenen die goederen bewaren in opdracht van het OM moeten op elk moment kunnen verantwoorden wat er in beslag is genomen, waar de goederen zijn en wat de status is van het beslag. Processen moeten dan ook zo ingericht om eventuele incidenten in het beslagproces zoveel mogelijk tegen te gaan. Als er incidenten plaatsvinden moet er adequaat tegen worden opgetreden.

Ingezette verbetermaatregelen

Naar aanleiding van eerdere bevindingen van de Inspectie van Veiligheid en Justitie en het WODC het rapport «Goed Beslagen», waarover ik uw Kamer in mijn beleidsreactie van 28 oktober 2013 (Kamerstuk 29 628, nr. 418) heb geïnformeerd is de politie een verbetertraject gestart op het

beslagproces. De verbeteringen betroffen het werkproces, de opleidingen, de ICT en de ketenbrede samenwerking. De politie heeft in alle eenheden interne audits uitgevoerd op het beslagproces en verbetermaatregelen getroffen. Het werkproces met betrekking tot inbeslaggenomen geld is aangepast zowel bij politie als het OM. Op dit moment voert de politie nog een nader onderzoek uit naar kwetsbaarheden in het beslagproces van onder meer sieraden.

De hulpofficier van justitie vervult bij politie een regierol in het beslagproces.

In 2014 en 2015 heeft de politie een aantal «roadshows beslag» georganiseerd. Doel van deze bijeenkomsten was om het kennisniveau van de hulpofficieren van justitie te verhogen. Daarnaast is een e-learning-module ontwikkeld. Deze opleiding wordt ingebed in het traject professionalisering hulp-OvJ dat is ontwikkeld door de Politieacademie.

Politie heeft aanpassingen voorzien in de ICT om het beslagproces beter te ondersteunen. Er is een gebruiksvriendelijk registratieformulier (kennisgeving van inbeslagname) geïmplementeerd. Nog dit jaar zijn in 2016 aanpassingen gepland voor aanpassingen van BVH, SummiT en BVI. Dit leidt tot verbeteringen en uniformering van het reguliere beslagproces, de forensische opsporingsprocessen en de processen rondom financieel-economische delicten en afpakken. Samen met andere opsporingsdiensten, OM en Domeinen Roerende Zaken is de politie bezig met de doorontwikkeling van het ketenbrede Beslagportaal dat inzicht geeft in welke inbeslaggenomen goederen door de keten lopen en de ketenpartners van betere managementinformatie kan voorzien. Tot slot doet politie onderzoek naar de aanpassing van de gehele beslagadministratie op de lange termijn.

Indien inbeslaggenomen goederen verdwijnen of inbeslagnames niet of onjuist worden vastgelegd, kunnen burgers hierover klagen of een verzoek tot schadeverzoeking indienen bij de opsporingsdiensten en het openbaar ministerie.¹ De politie heeft aangegeven in 2014 en 2015 83 respectievelijk 62 klachten te hebben ontvangen over de afhandeling van inbeslaggenomen voorwerpen.

Als er sprake is van verdenking van diefstal of verduistering, wordt een strafrechtelijk onderzoek gestart. Bij onzorgvuldig handelen, zonder dat er sprake is van een bewezen strafbaar feit, kunnen disciplinaire sancties volgen.

De regie in de keten is versterkt doordat de opsporingsdiensten, het OM en de Domeinen Roerende Zaken (de centrale bewaarder) gezamenlijk structurele knelpunten in het beslagproces bespreken en oplossen. In dit ketenverband zijn ook incidenten, zoals integriteitsschendingen die zich hebben voorgedaan, besproken.

Wetgeving

In het kader van de modernisering van het Wetboek van Strafvordering wordt de beslagregeling herzien. Deze regeling maakt onderdeel uit van het nieuwe Boek 2 betreffende het opsporingsonderzoek. In juli ontvangt u een voortgangsbericht over de modernisering van het wetboek.

¹ Er is een algemene beklagprocedure bij de rechter tegen inbeslagname van goederen, artikel 552a van het Wetboek van Strafvordering. Daarnaast is er een wettelijke schadevergoedingsprocedure voor inbeslaggenomen goederen die op grond van de wet mochten worden vernietigd of vervoerd, artikel 119 lid 2 van het Wetboek van Strafvordering.

Onderzoek Nationale ombudsman

De Nationale ombudsman doet op dit moment onderzoek naar het beslagproces. Ik zal u uiteraard informeren over de uitkomsten hiervan.

Integriteitsbeleid algemeen

Tot slot, integriteit is onmisbaar voor de overheid. Het OM heeft in 2012 een integriteitsbeleid ingezet en in juli 2012 is een Bureau Integriteit OM opgericht, waar medewerkers van het openbaar ministerie integriteitsmeldingen kunnen doen. Meldingen kunnen ook voortkomen uit klachten van burgers. Sinds 2012 doet het OM hiervan verslag in het OM-jaarbericht. Binnen de politie is integriteit één van de kernwaarden. Dit komt terug bij de aanstelling van de (kandidaat)politieambtenaar, in de beroepscode politie en in het integriteitsbeleid politie 2014–2017. Daarnaast worden meldingen van mogelijke integriteitsschendingen binnen de politie behandeld door de afdelingen Veiligheid, Integriteit en Klachten. De politie rapporteert hierover jaarlijks in haar jaarverslag.

Zoals ik u eerder heb bericht doet de Inspectie van Veiligheid en Justitie momenteel onderzoek naar onder andere het integriteits-, screenings- en autorisatiebeleid van de politie (Kamerstuk 28 844, nr. 101). Ik zal uw Kamer voor de zomer informeren over de uitkomsten van dit onderzoek.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
G.A. van der Steur